

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

21. An Sacerdos, si vngendo infirmum moriatur, possit alius perficere
Vnctiones prætermittas? Et an possit Presbyter vnus vnam partem
vngere, & alius aliam in necessitate? Ex p. 5. tr. 3. Resol. 87.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

RESOL. XXI.

An Sacerdos, si engendo infirmum moriatur, possit alius perficere Vnctionem prater Missas? Et an possit Presbyter vnus vnâ partem ungere, & alius aliam in necessitate? Ex p. 5. tr. 3. Resol. 87.

§. 1. Negatiuam sententiam docet Philippus Faber in 3. sent. distinct. 23. quest. vnic. cap. 4. vbi sic ait. Differt Extrema-vnctio ab Eucharistia, quia si vnus Sacerdos conficiat corpus, & non sanguinem, posset alius Sacerdos perficere illud Sacramentum consecrando vinum tantum, quod ab alio omisum fuerat, vel incipiendo à principio consecrationis sumere aliam hostiam, eamque consecrare. Deinde consecrare sanguinem, & perficere sacramentum, vt obseruauit Sotus ex D. Thom. dist. illa 23. art. 1. Ita extrema autem vnctio, si vnus Sacerdos faciat duas, vel tres vnctiones, & deficiat, alius non potest exordiri à capite, & ungere eandem partes, quia esset ac si super eandem hostiam consecratam consecrationem repeteret, quod non est vilo modo faciendum; debet ergo persequi alias vnctiones quæ omisæ fuerant.

2. Sed contrarium docet Molfesius & in summa, tom. 1. tract. 4. cap. 3. num. 54. Turrianus in sum. part. 2. cap. 135. dub. 2. num. 2. Tannerus tom. 4. disp. 7. quest. 1. dub. 3. n. 85. & Ochagauia de sacram. Extr. Vnct. q. 8. n. 5. vbi ait. Validum est hoc sacramentum si aliqua vnctiones cum suis formis respondentibus fiant ab vno Sacerdote, & alia ab alio, quia ex eo quod vnus Sacerdos conficit priores vnctiones cum suis formis, & posteriores non conficit, quia non potuit, propter mortem suam, non debet infirmus priuari hoc sacramento: potest ergo ab alio exhiberi, non repetendo primas vnctiones, quia illæ fuerunt valide, integre, & completæ, & non possunt repeti iterum, sicut neque hostia semel consecrata potest iterum consecrari, ergo ille alius Sacerdos, qui subsequitur, debet solum posteriores vnctiones cum suis formis efficere. Confirmatur, quia quamuis in aliis sacramentis sacramentum inceptum ab vno Ministro, non posset consummari ab alio, vt in Baptismo, &c. ex eo est, quia non consistunt in pluribus materiis & formis partialibus, sed in vna tantum materia, & forma: at hoc Sacramentum habet plures materias & formas partiales, ergo licet quædam vnctiones fiant ab vno Sacerdote, alia tamen possunt fieri ab alio Sacerdote. Sicut in sacrificio Missæ, si Sacerdos moriatur post consecrationem Hostiæ, alius Sacerdos debet consecrare calicem, & prosequi sacrificium, & quidem extra casum necessitatis graue peccatum committeretur eo modo diuidendo vnctiones, propter rationem supra allatam; in casu verò necessitatis nullum. Ita Ochagauia, qui citat D. Thomam, Durandum, Sorum & Syluestrum, quibus ego ex neotericis addo Præpositum in 3. part. quest. vnic. de sacram. Extr. Vnctio, dub. 5. n. 37. & Emanuel Sæver. Extr. Vnct. n. 1. vbi sic ait. Potest Presbyter vnus partem vnâ ungere, & alius aliam in necessitate.

2. Dices numquam adesse hanc necessitatem, quod multi Sacerdotes possint conferre hoc Sacramentum, cum illud non sit necessitatis, possitque aliquis sine eo saluari. Respondeo posse interdum maximam esse necessitatem, vt si quis inciderit in amentiam, qui ante eam peccauit mortaliter, cuius quidem habuit attritionem, non tamen perfectam contritionem, ratione cuius sit gratiam consecutus, nec petierit confiteri, & proinde non possit

Sup. conten- to in hac Resol. supra in Ref. 13. §. Notandum est.

Sup. hoc vltimo magis late in Ref. seq. §. 1. & 2. & in §. not. præterita ad medium, vers. lmo.

fortiori dicendum videtur, quando Sacerdos non haberet superpelliceum; posset enim sine illo ministrare Viaticum ægroto, cum sit Sacramentum ita necessarium. Et quidem, si opinio probabilis plurimorum Doctorum concedit laico, in illo casu ministrare Viaticum infirmo, ac per consequens, sine superpelliceo: nam plus est tagere Corpus Christi, quam illud ministrare sine superpelliceo: quanto magis licebit hoc Sacerdoti. Nota etiã, Leandr. vbi supra, de Sacram. tom. 1. tr. 4. disp. 4. q. 22. docere, Sacerdotem peccare tantum venialiter, si administret hoc Sacramentum sine lumine abique causa: & citat Poisseuinum.

RESOL. XX.

Quando Sacramentum Extreme-Vnctionis conferat gratiam?

En asseritur, quod tamen si plures vnctiones fiant in hoc Sacramento, tamen videtur vna sufficere ad essentiam Sacramenti, siue fiat in capite, siue in pectore, &c. Ex part. 3. tractat. 4. Resolut. 178. aliàs 179.

§. 1. Vidam, vt obseruat Henriquez lib. 3. cap. 12. num. 3. probabiliter dicunt in qualibet partiali vnctione, conferri statim gratiam, cum habeat propriam materiam, & formam, & tamen omnes vnctiones dici vnum Sacramentum, vt duæ species in Eucharistia, vel septem Ordines, dicuntur vnum.

2. Secunda sententia probabilis putat, quod conferatur gratia, quando perficitur vltima vnctio, cum sua forma essentiali, quæ est quinta. Vnde si infirmus moreretur ante quintam vnctionem, non reciperet gratiam. Et ita docent Filliucius tom. 1. tra. 3. c. 5. n. 126. Suarez tom. 4. disp. 41. sect. 2. num. 13. Io. de la Cruz in direct. conf. part. 2. de Sacram. Extr. Vnctionis, dub. 1. coucl. 3. Villalobos in summa, tom. 1. tr. 10. diffic. 2. n. 2. Ledesma in sum. tom. 1. de Sacram. Extr. Vnctionis, cap. 1. Nugnus in addit. ad 3. part. quest. 32. art. 6. & alij.

3. Tertia sententia est Martini Becani de Sacrament. c. 25. quest. 7. n. 6. & aliorum asserentium, quod tamen si plures vnctiones fiant in hoc Sacramento, tamen videtur vna sufficere ad essentiam Sacramenti, siue fiat in capite, siue in pectore, &c. Probatur primo, quia nec ex Scriptura, nec ex vniuersali traditione Ecclesiæ aliud colligi potest. Secundò, quia forma Ambrosiana, & Veneta non significant, nisi vnâ vnctionem. Tertio, quia sicut in Baptismo sufficit vna immersio, & in Eucharistia vna species, ita hic sufficit vna vnctio. Nec valet dicere, quod in Concilio Florétino ponuntur plures vnctiones, nam ibi ponuntur septem, & tamen certum est non omnes esse necessarias. Ergo inde nihil conuincit potest, sicut in multis Conciliis tres immersiones, & duæ species in Eucharistia ponebantur. Et confirmatur, quia si aliquis non haberet oculos, non esset necesse eum ungere super oculos, aut dicere, Indulgeat tibi, &c. quidquid deliquisti per oculos. Ergo numerus vnctionum non est de essentia huius Sacramenti. Ex his sequitur, quod hoc Sacramentum statim confert gratiam, quando vnica vnctio peracta est sufficienti verborum forma; reliquæ tamen vnctiones ob receptam consuetudinem non facile sunt omitteudæ, si autem omitantur, fit sine detrimento Sacramenti, & effectus illius. Hæc omnia Becanus, probabiliter quidem, vt aduertit Syluius in addit. ad 3. part. q. 32. art. 6. queritur 2. sed tu tene secundam sententiam tanquam probabiliorē, & communiore.

Tom. 14.

possit absolui, non possit etiam illi præberi Eucharistia propter periculum vomitus, huic ita necessaria est Extrema-Vnctio, vt sine illa sit in æternum periturus, cum illa saluandus, vt est omnino probabilius: ergo potest occurrere mortalis necessitas adhibendi plures Ministros huius Sacramenti. Ita Præpositus ubi supra, num. 39.

3. Sed licet hæc sint satis probabilia, obseruat tamen Ludouicus Maratus in D. Thom. tom. 3. tract. de Extrem. Vnct. disp. 10. sect. 2. num. 8. cum non sit certum, vt visum est, Sacramentum Extremæ-Vnctionis sic à duobus ministratum validum esse, si contingeret Sacerdotem, qui cepisset infirmum vngere, mori antequam omnes vnctiones absolueret, alteri licitum esse vnctiones à principio petere, perinde atque si prior ille nihil earum inchoasset. Id Theologi docent communiter. Et ratio est, quia id infirmo multo est vtilius, cum sic Sacramentum certissime recipiat; fateor tamen S. Thomam in citata ad tertium responsione videri sentire id esse illicitum, & posteriori Sacerdoti esse progrediendum in eo, quod prior inchoauit, quod proculdubio intelligendum est, dum mora inter singulas Vnctiones facta à duobus interposita tanta non esset, vt obstatè posset validitati Sacramenti, si perfectè omnes ab vno fuissent. Hæc Maratus.

RESOL. XXII

An in aliquo casu licitè possint plures Sacerdotes ministrare simul Extremam-Vnctionem, alicui moribundo? Et an satis sit in administratione huius Sacramenti vnã guttam olei stillare? Ex part. 5. tract. 3. Ref. 88.

Sup. hoc in Ref. præceterita §. 2. in fine, vers. Potest. & in §. seq. & supra in Ref. 13. §. Notandum est, ad mediũ vers. Imo, & præsupposito in principio huius Ref. pro validitate huius Sacram. in §. ult. huius not. in eius principio.

§. 1. SÛppono cum Tannero tom. 4. disp. 7. quest. 1. dub. 3. num. 85. & Maratio in D. Thom. tom. 3. tract. de Extrema-Vnctione, disp. 10. sect. 1. num. 1. quicquid in contrarium non bene asserat Turrianus in summa, part. 2. cap. 135. dub. 2. conclus. 1. validum fore hoc Sacramentum si plures Sacerdotes ita inter se conuenirent, vt dum vnus oculos inungit, formamque profert isti Vnctioni respondentem, alter nares inungeret, formamque proferreret, tertius nares, & ita de cæteris sensibus, nam inter has parciales vnctiones nullus est ordo essentialis, id est, necessarius ad validitatem Sacramenti. Ita Maratus, qui tamen subdit hunc modum ministrandi Extremam Vnctionem esse illicitum, & quod nulla vnquam potest esse eius necessitas.

2. Sed ego puto posse interdum esse necessitatem, & ita non solum validè, sed etiam licitè modo, quo supra, ministrari aliquando hoc Sacramentum, & ita docet Præpositus in 3. part. quest. vnice. de Sacram. Extremæ-Vnctionis, dub. 5. num. 37. vbi sic ait. Aliquando licitè plures possunt concurrere ad confectionem huius Sacramenti, non solum in casu si minister deficiat antequam perfecit omnes vnctiones, sed etiam quando periculum esset ne hoc Sacramentum relinqueretur imperfectum, eo quod ægrotus agat animam. Ita ille, cui adde Suarez tom. 4. disp. 44. sect. 2. num. 8. Barbosam de officio Paroctorum, cap. 22. num. 9. Filliucium tom. 1. tract. 3. cap. 5. num. 94. Villalobos in summa, tom. 1. tract. 10. diff. 6. num. 4. & Victorellum tract. de Extrema-Vnctione fol. 74.

Sup. hoc supra in Ref. 6.

3. Notandum est etiam hic obiter secundum Suarez tom. 4. disp. 40. sect. 2. num. 4. satis non esse in ministracione huius Sacramenti vnica guttam olei stillare, quia id vel non est vngere, vel certè est

res aliquo modo dubia, sed oportere partem corporis oleo linite aliquid per illam distendendo, hoc enim est propriè, & in rigore vngere. Sed hoc imo probat, & meritò, Tannerus tom. 4. disp. 7. quest. 1. dub. 3. num. 16. & si diffusio olei necessaria esset, sicut ampulla olei facillè breui vacuaretur & vno loquendo, & operandi: quavis enim etiam gutta olei ad veram vnctionem aliquantè partis corporis sufficit, vt etiam in Confirmatione ob balsami raritatem parçissima vnctio adhiberi solet, nec plus in Ritualibus exigitur. Vnde non est audiendus Marchinus de peste, part. 3. cap. 6. num. 14. & Filliuc. tom. 1. tract. 3. cap. 4. n. 78. asserentem non satis esse vnã olei facillè guttam in membro pestiferato stillare.

RESOL. XXIII

An confessio sit premitenda antequam Parvulus inuagat moribundus? Et an sit peccatum mortale conferre Sacramentum Extremæ-Vnctionis infirmo, antequam susceperit Sacramentum Pœnitentiæ, & Eucharistia? Ex part. 5. tract. 3. Ref. 92.

§. 1. RËspondeo quod confessio non est necessaria præmittenda, quantum est ex ordine Sacramentum, nam ad dignè suscipiendum satis est ad summum contritio, vel attingo parua contritio, aliunde tamen potest esse obligatio, vt in post viaticum peccasset mortaliter, & post vnctionem timeretur tempus defuturum pro confessione, tunc enim hæc præmittenda esset, & absoluenda perfectè, etiam si tempus elaberetur pro vnctione, prius enim sumenda sunt Sacramenta necessaria, & deinde vtilia. Et hæc omnia docet Filliucius tom. 1. tract. 3. cap. 5. n. 114. vnde ex his putat Barboza de off. 7. n. vbi, e. 22. n. 36. non esse peccatum mortale conferre Sacramentum Extremæ-Vnctionis infirmo, antequam susceperit Sacramentum Pœnitentiæ, & Eucharistia, quia infirmus potest per contritionem se disponere ad suscipiendum hoc Sacramentum, tum quia aliquando fieri potest, vt quis recipere possit Extremam-Vnctionem, non verò Pœnitentiam, vel Eucharistiam, vt quando aliquis patitur vomitum, aut ita repentè morbo præuenitur, vt non debeat ligari Sacramenti Pœnitentiæ. Nec etiam delinam hic apponere verba Henrici Villalobos tom. 1. tract. 10. diff. 5. n. 3. vbi sic ait. [Tampoco es necesario recibir la comunión antes de recibir este Sacramento, que no ay precepto dello, aunque ordinariamente se haze assi. Mas caso podria auer, en que conuiniese darle la Extrema-Vnction primero, como si huviesse peligro de la vida, y no se pudiesse traer tan presto el Sacramento de la Eucharistia.] Ita ille.

RESOL. XXIV

An sit absolueendus moribundus, qui non vult recipere Extremam-Vnctionem? Ex quo inferitur esse peccatum mortale omittere ex negligentia gratis Sacramentum Confirmationis? Et cursum queritur, an sit præceptum sumendi Extremam-Vnctionem, tempore mortis? Ex part. 5. tract. 3. Ref. 97.

§. 1. VÏdetur negatiuè respondendum ex auctoritate Scoti in 4. disp. 7. quest. 2. Richardi art. 5. quest. 1. Vñ adensis de Sacram. tom. 2. cap. 11. & Petri Soti lect. 2. asserentium esse peccatum mortale

ANTO
Opera
Tom. 10
E III